

Farmtrygging (B)

Skilmáli nr. M-3

Í skilmála þessum merkir hugtakið "félagið" Vörð tryggingar hf.

Bótaskyldar áhættur

1. gr.

Með þeim undantekningum, sem taldar eru í greinum nr. 4, 5, 6, og 7 hér að neðan, bætir váttrygging þessi:

Tap eða skemmdir á hinu váttryggða, þegar eðlilegt má telja, að orsakir séu þessarar:

- 1.1 Eldur eða sprenging.
- 1.2 Skip eða flutningsfar strandar, tekur niðri, sekkur eða hvolfir.
- 1.3 Flutningstæki á landi hvolfir eða fer út af spori.
- 1.4 Skip, flutningsfar eða flutningstæki rekst á eða snertir fastan eða fljótandi ytri hlut.
- 1.5 Losun á farmi í neyðarhöfn.
- 1.6 Jarðskjálfti, eldgos eða elding.

Tap eða skemmdir á hinu váttryggða, sem stafa af:

- 1.7 Samtjónsförn.
- 1.8 Að farmi er varpað fyrir borð eða honum skolar fyrir borð.
- 1.9 Að sjór eða ósamt vatn úr stöðuvatni eða á kemst í skip, flutningsfar eða flutningstæki, gáma, flutningsvagna eða geymslustað.
- 1.10 Altljón á sjálfstæðum einingum, sem falla fyrir borð eða detta niður við lestun eða losun skips, flutningsfars eða flutningstækis.

2. gr.

Váttrygging þessi bætir samtjónsframlög og björgunarkostnað, sem jafnað er niður eða ákveðinn er samkvæmt flutningssamningnum og/eða gildandi lögum og venjum og stofnað er til í þeim tilgangi að forðast hverskonar tjón, önnur en þau, sem undanskilin eru í greinum nr. 4, 5, 6 og 7 eða öðrum greinum í skilmálum þessum.

3. gr.

Váttrygging þessi bætir og hluta váttryggðs vegna skaðabótaskyldu, sem á hann kann að falla vegna ákvæðis í flutningssamningi um beggja sök í árekstri (Both to Blame Collision Clause) vegna tjóns, sem bótaskyلت er samkvæmt váttryggingu þessari. Komi fram krafa skipseiganda á hendur váttryggðum vegna þessa ákvæðis fellst váttryggður á, að tilkynna það félaginu, sem áskilur sér rétt til, á sinn kostnað, að verja váttryggðan gegn slíkri kröfu.

Það sem bætist ekki

4. gr.

Váttrygging þessi bætir aldrei það, sem hér er talið:

- 4.1 Tap, skemmdir eða kostnað, sem rekja má til ásetnings eða stórkostlegs gáleysis váttryggðs.
- 4.2 Venjulegan leka, venjulega rýrnun í þunga eða rúmmáli, eðlilegt slit eða tæringu á hinu váttryggða.
- 4.3 Tap, skemmdir eða kostnað, sem stafar af ónógum eða óhæfum umbúðum, eða af lélegum frágangi á hinu váttryggða. Undir þetta ákvæði fellur frágangur í gáma og flutningsvagna, en aðeins þegar gengið hefur verið frá hinu váttryggða áður en váttryggingin tók gildi, ellegar þegar váttryggður eða menn í hans þjónustu sáu um fráganginn.
- 4.4 Tap, skemmdir eða kostnað, sem stafar af innri skemmd eða eðli hins váttryggða.
- 4.5 Tap, skemmdir eða kostnað, sem fyrst og fremst stafar af töf, jafnvel þótt töfin hafi orðið vegna bótaskyldrar áhættu. Þetta gildir þó ekki um kostnað, sem fellur undir grein nr. 2 hér að framan.
- 4.6 Tap, skemmdir eða kostnað, sem stafar af gjaldþroti eða fjárhagslegum vanefndum eiganda skips, leigutaka eða rekstraraðila þess.
- 4.7 Skemmdarverk, sem af ásetningi er unnið á hinu váttryggða, hver sem í hlut á.
- 4.8 Tap, skemmdir eða kostnað, sem leiðir af notkun stríðsvopns með atom eða kjarnaklofnun og/eða samruna eða annarri hliðstæðri virkni eða geislavirkni.

5. gr.

- 5.1 Váttrygging þessi bætir aldrei tap, skemmdir eða kostnað sem stafar af því að skip eða flutningsfar er óhaffært skip, flutningsfar, flutningstæki, gámur eða flutningsvagn er óhæfur til öruggs flutnings á hinu váttryggða, ef váttryggður sjálfur eða menn í hans þjónustu vissu um það, sem áfátt var, þegar hið váttryggða var lestað.
- 5.2 Félagið mun ekki bera fyrir sig þá vörn gegn bótakröfu, að skipið hafi ekki verið haffært eða hæft til flutnings á hinu váttryggða til ákvörðunarhafnar, ef hvorki váttryggður eða menn í hans þjónustu vissu um það, sem áfátt var.

6. gr.

Váttrygging þessi bætir aldrei tap, skemmdir eða kostnað sem stafar af:

- 6.1 stríði, borgarastyrjöld, byltingu, vopnaðri eða óvopnaðri uppreisn, borgararóstum þessu samfara, eða fjandsamlegum aðgerðum af hendi stríðsaðila eða gegn honum;
- 6.2 hernámi, töku með valdi, farbanni, fartöf eða kyrrsetningu og afleiðingum af þessu eða tilraunum til þessa;
- 6.3 yfirgefnu tundurdufli, tundurskeyti, sprengju eða öðrum yfirgefnum stríðsvopnum;

7. gr.

Váttrygging þessi bætir aldrei tap, skemmdir eða kostnað, sem;

- 7.1 menn í verkfalli eða verkbanni valda, eða þátttakendur í vinnuóeirðum, uppþotum eða borgararóstum;
- 7.2 stafar af verkföllum, verkbönum, vinnuóeirðum, uppþotum eða borgararóstum;
- 7.3 hermdarverkamenn valda eða þátttakendur í pólitískum aðgerðum.

Gildistími

8. gr.

- 8.1 Vátryggingin hefst um leið og sjálfur flutningurinn; þegar hið vátryggða er tekið úr húsi eða annarri geymslu á sendingarstaðnum, sem nefndur er í skírteininu og heldur gildi á venjulegri flutningsleið og lýkur við það, sem fyrst gerist af þessu þrennu:
- Við komu hins vátryggða í hús móttakanda eða í aðra endanlega geymslu á ákvörðunarstaðnum, sem nefndur er í skírteininu.
  - Við komu í annað hús eða geymslu á ákvörðunarstaðnum eða á leið þangað, sem vátryggður kann að velja annaðhvort til geymslu, sem ekki telst til venjulegrar flutningsleiðar eða sölu eða dreifingar.
  - Sextíu dögum eftir að hið vátryggða var losað úr skipinu í endanlegri uppskipunarhöfn.
- 8.2 Ef hið vátryggða er losað í endanlegri uppskipunarhöfn og ákveðið verður, áður en vátryggingunni lýkur, að senda það annað en til ákvörðunarstaðarins, þá lýkur vátryggingunni eins og kveðið er á um hér að framan, en þó aldrei síðar en þegar flutningurinn til nýja ákvörðunarstaðarins hefst.
- 8.3 Vátryggingin heldur gildi sínu (með sömu ákvæðum um slit hennar eins og að framan greinir og ákvæðum í grein nr. 9 hér á eftir) ef töf verður á ferð, sem vátryggður fær ekki um ráðið, svo og þegar vikið er af leið, losað er í neyð, endurlestað eða umskipað eða meðan á sérhverri breytingu á ferð stendur, ef þetta á sér stað samkvæmt heimild í flutningssamningi við eiganda skips eða leigutaka þess.

9. gr.

Ef flutningnum verður slitið áður en honum átti að ljúka eða flutningnum lýkur á annan hátt áður en hið vátryggða kemst til skila á ákvörðunarstaðnum, sbr. grein nr. 8 hér að framan, og vátryggður fær engu um þetta ráðið, þá lýkur vátryggingunni um leið, nema vátryggður tilkynni félaginu þegar í stað um það, hvernig komið er og biður um framhaldstryggingu og heldur þá vátryggingin gildi sínu (gegn viðbótariðgjaldi, ef krafist verður) annaðhvort

- þar til hið vátryggða er selt í slíkri höfn eða í 60 daga eftir komu hins vátryggða til slíkrar hafnar eða staðar, hvort heldur fyrr verður eða;
- ef hið vátryggða er sent áfram innan nefndra 60 daga til ákvörðunarstaðar, sem nefndur er í skírteini þessu eða annars ákvörðunarstaðar þar til vátryggingunni lýkur í samræmi við ákvæði 8. greinar hér að framan.

10. gr.

Ef vátryggður breytir um ákvörðunarstað eftir að vátryggingin hófst, skal hann tilkynna það félaginu tafarlaust. Félagið mun þá halda vátryggingunni í gildi með þeim breytingum á skilmálum og iðgjaldi sem um semst.

TJÓNAKRÖFUR

11. gr.

- 11.1 Vátryggður getur ekki krafist tjóns um bætur, nema hann hafi átt vátryggingarhæfa hagsmuni í hinu vátryggða á þeim tíma, þegar tjón varð.
- 11.2 Nú verður bótaskyld tjón á vátryggingartímabilinu, en þó áður en gengið hafði verið frá vátryggingarsamningnum, og á þá vátryggður rétt á bótum, nema hann hafi vitað um tjónið, en félagið ekki, enda ákvæðum gr. 11.1 fullnægt.

12. gr.

Ef umsaminni ferð verður slitið áður en henni lýkur, vegna bótaskyldrar áhættu, bætir félagið eðlilegan kostnað við að losa hið vátryggða, geyma það og senda áfram til ákvörðunarstaðar vátryggingarinnar. Ákvæði 12. greinar gildir ekki um samtjónsframlög og björgun, og er háð ákvæðum í greinum nr. 4, 5, 6 og 7 hér að framan svo og nær vátryggingin ekki til kostnaðar, ef hann stafar af yfirsjón, vanrækslu, gjaldþroti eða fjárhagslegum vanefndum vátryggðs eða manna í hans þjónustu.

13. gr.

Tjón telst ekki jafngilda altjóni, nema hið vátryggða hafi verið yfirgefið, annaðhvort vegna þess, að algjört tjón á því hafi virst óumflýjanlegt, eða kostnaður við að bjarga því, gera við það og senda það áfram til ákvörðunarstaðar vátryggingarinnar fari fram úr verði þess þar.

14. gr.

- 14.1 Taki vátryggður verðaukatryggingu á því sem vátryggt er samkvæmt skírteini þessu, telst umsamið verðmæti þess hækka og verða samanlögð upphæð þessarar vátryggingar og allra verðaukatrygginga. Félagið bætir þá tjón og ábyrgð í því hlutfalli, sem upphæð þessa skírteinis er miðað við heildar vátryggingarverðið.
- 14.2 Ef tjón verður er vátryggðum skylt að sanna fyrir félaginu vátryggingafjárhæðir allra annarra vátrygginga. Ef þessi vátrygging er verðaukatrygging gilda eftirfarandi ákvæði:
- Umsamið verð hins vátryggða telst vera samanlagt vátryggingarverð upphaflegu vátryggingarinnar og allra verðaukatrygginga sem vátryggður hefur tekið og bætir þá félagið tjón og ábyrgð í því hlutfalli, sem upphæð þessa skírteinis er miðað við heildarvátryggingarverðið.
  - Ef tjón verður er vátryggðum skylt að sanna fyrir félaginu vátryggingafjárhæðir allra annarra vátrygginga.

Hagsmunir af vátryggingunni

15. gr.

Farmflytjandi og aðrir vörslumenn hins vátryggða, meðan á flutningi stendur, njóta ekki vátryggingarverndar samkvæmt skírteini þessu.

Skyldur vátryggðs

16. gr.

Þegar hætta er á, að bótaskyld tjón verði eða eftir að tjón hefur orðið, er vátryggðum og mönnum í hans þjónustu og umboðsmönnum hans skylt að:

- gera ráðstafanir, sem sanngjarnlega má af þeim krefjast til að afstýra tjóninu eða draga úr því og
- tryggja að allur réttur gagnvart farmflytjanda og öllum öðrum aðilum haldist og verði beitt og mun félagið greiða allan sanngjarnan kostnað þessu samfara auk vátryggingabóta fyrir tjónið.

17. gr.

Ráðstafanir, sem váttryggður eða félagið gerir til að bjarga, vernda eða endurheimta hið váttryggða, skal ekki litið á sem afsal eða samþykki á altjóni né rýra rétt hvorugs aðila.

Tafir**18. gr.**

Það er skilyrði fyrir váttryggingu þessari, að váttryggður bregðist í öllum tilvikum eins fljótt við og sanngjarnlega má ætlast til af honum.

Athugist vel: - Ef upp koma tilvik þar sem váttryggingu þessari er haldið áfram í gildi, er nauðsynlegt, að váttryggður tilkynni félaginu það án tafar. Réttur til slíkrar áframhaldandi váttryggingarverndar er háður því, að skyldu þessari verði fullnægt.

UNDANÞÁGUÁKVÆÐI UM GEISLAMENGUN

Sérskilmáli þessi gildir framar öllum öðrum ákvæðum váttryggingar þessarar sem kunna að stangast á við hann. Váttryggingin bætir ekki í neinum tilvikum tjón eða kostnað sem að einhverju eða öllu leyti stafar beint eða óbeint af eða á upptök sín í eða frá:

- a) jónandi geislun eða mengun af völdum hvers konar kjarnorkueldsneytis eða hvers konar kjarnorkuúrgangs eða brennslu kjarnorkueldsneytis;
- b) geislun, eitrun, sprengingum eða öðrum hættulegum eða mengandi eiginleikum frá kjarnorkustöðvum, kjarnaofnum eða öðrum kjarnorkubúnaði eða hluta þeirra;
- c) hvers konar vopnum þar sem beitt er frumeinda eða kjarnaklofningu og/eða samruna frumeinda eða kjarna eða öðrum svipuðum kjarnahvörfum, geislaafli eða geislandi efni.

Skilmáli þessi gildir frá 10.06.2005